

1. Keskkonnakaitsetaotlus

Taotlus

Taotluse number	T-KL/1030111-4
Taotluse liik	Keskkonnaloa taotlus

Taotleja andmed

Ärinimi / Nimi	OÜ Forek
Kontaktisik	Ole Sein

Tegevuse ülevaade

Taotluse kokkuvõtlikult sõnastatud sisu	Osaühing Forek OÜ taotleb maavara kaevandamise luba Anelema V dolokivikarjääris, eesmärgiga kaevandada maardla koosseisu 2024. aastal aktiivseks tarbevaruks hinnatud maavara varu plokid 33 aT ja 34 aT. Luba taotletakse 5 aastaks.
Parandustaotluse selgitus	Vähendati mäeeraldise piire vastavalt MaaPs § 50 lg 10.
Tegevuse kirjeldus, iseloomustus, eesmärk ja põhjendus	<p>Osaühing Forek OÜ taotleb maavara kaevandamise luba Anelema V dolokivikarjääris, eesmärgiga kaevandada maardla koosseisu 2024. aastal aktiivseks tarbevaruks hinnatud maavara varu plokid 33 aT ja 34 aT. Luba taotletakse 5 aastaks.</p> <p>2023. aastal valmis ehitusmaavarade varustuskindluse hindamise kava, mis arvestab ehitusmaavarade vajaduse prognoosiga ja annab juhised, kuidas vajaduse prognoosist lähtuvalt varustuskindlust hinnata. Siiani toimus varustuskindluse hindamine mineviku ehk viimaste aastate kaevandamismahtude alusel, aga selline praktika ei arvestanud ehitusmaavarade vajadusi tulevikus. Varustuskindluse kava kohaselt hinnatakse varustuskindlust maakondade tasandil ja võttes arvesse prognoositavaid vajadusi. Kui varustuskindluse hindamise tulemusel selgub, et kaevandatava varu jääk ei rahulda maakonna või maakondade vajaduse lubja- ja dolokivi osas enam kui 15 aastaks, siis loetakse, et riigi huvi varustuskindluse aspektist on olemas.</p> <p>Seisuga mai 2025 on Pärnumaa täitedolokivi varustuskindlus arvestatavalt alla kriitilise piiri, ulatudes kõigest umbes 11 aastani. See rõhutab vajadust strateegiliselt planeerida maavara kasutust ning rakendada uusi keskkonnalube, et tagada maakonna ehitusvajaduste stabiilne ja jätkusuutlik rahuldamine ka tulevikus.</p> <p>Kuigi viimastel aastatel on ehitusmaht vähenenud, siis Vabariigi Valitsus on kavandanud mitmete suurte taristuobjektide ehitust (2+2 riigiteede suurprojekt, Rail Baltica raudtee trass jne), mille rajamine tingib ehitusmaterjalide vajaduse järsu kasvu, eriti aastatel 2025 - 2030. Seetõttu on oluline leida võimalusi ehitusmaavarade kaevandamiseks, sest ka Pärnu maakonnas tuleb tagada täiendav varustuskindlus ehitusmaavaradega nii lähemate aastate perspektiivis kui ka pikema perspektiivi jaoks aastani 2050.</p> <p>Arvestades eelnevat peame oluliseks ja riigi huviga kooskõlas olevaks Anelema V dolokivikarjääri mäeeraldisele keskkonnaloa taotlemist, et oleks võimalik tagada Pärnu maakonna täitedolokivi vajadus.</p> <p>Taotletavast karjäärist saadav maavara on täitedolokivi, mida on jätkuvalt kavas kasutada tükikivina, killustikuna ehitusbetooni valmistamiseks, killustikuna asfaldi- ja betooni segudeks.</p>
Tegevusega kaasnedavad võivad keskkonnanähtingute (lõhn, müra, vibratsioon, tolm jne) kirjeldus	Seletuskiri ptk. 6

Käitis/tegevuskoht

Nimetus	Anelema V dolokivikarjäär
Adress	Järveääre, Anelema küla, Põhja-Pärnumaa vald, Pärnu maakond
Territoriaalkood	1267
Katastritunnus(ed)	63801:001:1193; 63801:001:0960; 63801:001:0959
Objekti L-EST97 koordinaadid	X: 6498478, Y: 532489
Käitise territoorium	Ruumikuju: 1 lahustükk. Puudutatud katastriüksused: Iirise (63801:001:0960), Järveääre (63801:001:1193), Põlde (63801:001:0959).
Loa taotletav kehtivusaeg	Tähtajaline
Kehtivus aastates	5 aastat
Alates	
Kuni	

Puudutatud kohalikud omavalitsused

KOV nimi	KOV EHAH kood
Põhja-Pärnumaa vald, Pärnu maakond	0638
Põhja-Pärnumaa vald, Pärnu maakond	0637

6.1. Maavara kaevandamine

Maardlad

Maardla ja mäeeraldis

Jrk nr	1.
Mäeeraldise olek	uus mäeeraldis
Registrikaardi nr	47
Maardla nimetus	Anelema
Maardla osa nimetus	
Maardla põhimaavara	dolokivi
Mäeeraldise nimetus	Anelema V dolokivikarjäär
Mäeeraldisel on teenindusmaa	Jah
Mäeeraldise ruumikuju	Ruumikuju: 1 lahustükk.
Teenindusmaa ruumikuju	Ruumikuju: 1 lahustükk.
Mäeeraldise pindala (ha)	3.18
Käitise ehk mäeeraldise teenindusmaa pindala (ha)	3.24
Kaevandatava katendi kogus (tuh m ³)	92
Kaevandatava mulla kogus (tuh m ³)	9
Kaevandatud maavara kasutamise otstarve	tükikivina, killustikuna ehitusbetooni valmistamiseks, killustikuna asfaldi- ja betooni segudeks.
Minimaalne tootmismahd aastas	
Keskmine tootmismahd aastas	67

Plokid

Nimetus	Kasutusala	Liik	Varu		
			Kogus	Ühik	Kuupäev
33 plokk	0904 - täitedolokivi	aT - aktiivne tarbevaru	128	tuh m ³	01.06.2024
34 plokk	0904 - täitedolokivi	aT - aktiivne tarbevaru	173	tuh m ³	29.04.2024

Tegevusala andmed

Jrk nr	Kasutusala	Maksimaalne aastane tootmismahd		Kaevandatav varu	
		Kogus	Ühik	Kogus	Ühik
1.	0904 - täitedolokivi			267	tuh m ³

Geoloogilised uuringud

Jrk nr	1.
Geoloogilise uuringu loa omaja	Forek OÜ
Geoloogilise uuringu loa registreerimise number	-
Geoloogilise uuringu loa kehtivuse aeg	01.09.2025
Geoloogilise uuringu aruande nimetus	Seletuskiri maavaravaru arvele võtmiseks Anelema dolokivimaardlas (seisuga 01.06.2024)
Geoloogiafondi number	9883
Maavaravaru arvele võtmise otsuse number	1- 17/24/1407
Maavaravaru arvele võtmise otsuse kuupäev	28.06.2024
Jrk nr	2.
Geoloogilise uuringu loa omaja	Forek OÜ
Geoloogilise uuringu loa registreerimise number	-
Geoloogilise uuringu loa kehtivuse aeg	01.09.2025
Geoloogilise uuringu aruande nimetus	Seletuskiri maavaravaru arvele võtmiseks Anelema dolokivimaardlas (seisuga 29.04.2024)
Geoloogiafondi number	47174
Maavaravaru arvele võtmise otsuse number	13-5/25-49
Maavaravaru arvele võtmise otsuse kuupäev	24.04.2025

Kaevandatud maa korrastamine

Kaevandatud maa kasutamise otstarve	tehisveekogu ja rohumaa
-------------------------------------	-------------------------

6.2. Graafilised lisad ja lisadokumendid

Graafilised lisad

Keskkonnaloo mäeeraldise plaan	Lisa 1: Gr._lisa_1_Maeeraldise_plaan.pdf
Keskkonnaloo geoloogilised läbilõiked	Lisa 2: Gr._lisa_2_Geoloogilised_labiloiked.pdf
Keskkonnaloo korrastatud maa plaan	Lisa 3: Gr._lisa_3_Korrastatud_ala_plaan.pdf

Lisadokumendid

Taotluse juurde käiv seletuskiri	Lisa 4: Anelema_V_dolokivikarjaari_seletuskiri.asice
Maavara arvele võtmise dokumendi ära kiri	Lisa 5: MA_korraldus_28.06.2024_nr_1407.asice Lisa 6: 13_525_49_24.04.2025_Korraldus.asice
Üldgeoloogilise uurimistö aruanne või geoloogilise uuringu aruanne	Lisa 7: Anelema_2024_SK__plok_33_.pdf Lisa 8: Seletuskiri__Anelema_laiendus_2025.asice
GIS ja CAD failid	Lisa 9: isojooned_maapind_EH.dgn.dgn Lisa 10: Maeeraldise_teenindusmaa_ruumikuju.dgn Lisa 11: Maeeraldise_ruumikuju.dgn

7. Teave keskkonnamõju hindamise eelhindangu andmiseks

Tegevuse täpsustus, füüsilised näitajad ning asjakohasel juhul lammutustööde kirjeldus	<p>Mäendusliikud tingimused taotletavas Anelema V dolokivikarjääris kaevandamiseks on soodsad, sest tegemist on juba toimiva kaevandamispiirkonnaga. Varu arvutuse plokki paikneb töötava dolokivikarjääri kõrval ning alale on hea ligipääs läbi karjääride.</p> <p>Kasuliku kihi katendiks on 2,5 - 3,0 m (sh muld 0,2 - 0,3 m) paksune muld ja moreen. Kasuliku kihi paksus on keskmiselt ~9,8 m. Kasuliku kihi lamam asub kõrgusel 16,2 abs m.</p> <p>Katendiks on muld (kasvukiht) ja moreen. Katendi maht mäeeraldisel on 92 tuh m³, millest muld moodustab 9 tuh m³. Käsitlev ala paikneb tasase reljeefiga põllu- ja rohumaal, mistõttu on enne kaevandamise alustamist vaja koorida katend (muld ja moreen). Katend on otstarbekas eemaldada järkjärgult ning ladustada mäeeraldisel ja selle teenindusmaal. Sealjuures tuleb mullakiht ladustada muust katendist eraldi.</p> <p>Mürahäiringu vähendamiseks rajatakse taotletava karjääri lõunapiirile katendivallid. Kaevandamise lõpetamisel müratõkkevall likvideeritakse ning kasutatakse ära karjääri korrastamisel vastavalt koostatavale korrastamisprojektile.</p> <p>Kasuliku kihi kobestamine toimub puur-lõhketöödega. Lõhketöid teostab litsentseeritud lõhketööde tegija, kes töötab vastava projekti järgi. Puur-lõhketööde jaoks on vajalik puurida lõhatavale astangule vastavalt lõhketööde projektile laenguaukude võrk. Peale lõhkamist suuremad tükid purustatakse vajadusel täiendavalt hüdrovasaraga.</p> <p>Järgnevalt laeb ekskavaator kobestatud kivi kallurautole, mis veab dolokivi olemasolevasse Anelema II dolokivikarjääri mäeeraldisel paiknevasse statsionaarsesse purustus-sorteerimissõlme, kus toimub materjali purustamine ja killustiku erinevateks fraktsioonideks sorteerimine. Taotlejale kuuluv Anelema II dolokivikarjääris on antud õhusaasteluba. Taotletava Anelema V karjääri territooriumil ei ole purustamist, seega täiendavat luba seal vaja ei ole.</p> <p>Peale kaevise purustamist ja sorteerimist paigutatakse erineva fraktsiooniga materjal frontaallaaduriga vastavatesse ladudesse. Materjali nõudluse korral tõstetakse materjal frontaallaaduri abil uuesti kalluri kasti ning suunatakse edasi tarbijateni.</p> <p>Käesoleval ajal toimub Anelema dolokivikarjääris põhjavee väljapumpamine, mille tulemusena on kujunenud põhjavee taseme alandus ligikaudu 14–16 m abs kõrguseni. Maavaravaru paikneb osaliselt allpool põhjaveetasest. Vee ärajuhtimine on vajadusel võimalik läbi olemasoleva Anelema II karjääri teenindusala, kasutades olemasolevaid settebasseine ja pumplat. Kuna varu arvutuse ala paikneb töötava dolokivikarjääri lähedal, millest toimub kaevandamise käigus põhjavee väljapumpamine, on uue ala kasutuselevõttust tingitud (lisanduv) mõju põhjaveele marginaalne. Anelema V karjääris eraldi põhjavee väljapumpamist ei toimu, sest see jääb juba põhjavee taseme alanduse piirkonda. Mäetööde ala laiendamisega seoses ei toimu olemasoleva alandusletri suurenemist.</p> <p>Anelema V dolokivikarjääris lubjakivi kaevandamise tootmisprotsessis kaevandamise jäätmeid ei teki, mäeeraldisel eemaldatav katend ei ole tootmisprotsessi otsene eesmärk ega leia kasutusotstarvet koheselt. Vastavalt Maapõuseaduse §50 lõige 6 tuleb kaevandamise jäätmekava taotlusele lisada jäätmete tekkimisel. Jäätmekava on lisatud taotlusele.</p>
Tegevuse asukoha ja eeldatava mõjuala kirjeldus	<p>Taotletav mäeeraldis ja selle teenindusmaa asub Pärnu maakonnas Põhja-Pärnumaa vallas Anelema külas jäädes kinnistutele Järveääre (katastritunnusega 63801:001:1193), liirise (katastritunnusega 63801:001:0960) ja Põlde (katastritunnusega 63801:001:0959). Kõik kinnistud kuuluvad eraomandisse ja OÜ-I Forek on nõusolekud nendel dolokivi kaevandamiseks.</p>

Tegevusega oluliselt mõjutatavate keskkonnamelementide kirjeldus	<p>Külgneva Anelema II dolokivikarjääri mäeeraldisele antud maavara kaevandamise loa andmise menetluse käigus ning kaevandamisloa muutmise käigus on läbi viidud keskkonnamõju hindamine (KMH) ja koostatud aruanne „AS Reiden Dolomiit ja Põhjaneel OÜ poolt Anelema dolokivimaardla kaevandamise ja laiendamise keskkonnamõju hindamise aruanne“ (koostaja OÜ Eesti Geoloogiakeskus, Tallinn 2011), mis kiideti heaks Keskkonnaministeeriumi 12.04.2012 kirjaga nr 11-2/11/828-7. Lisaks eelnevale koostas OÜ Inseneribüroo STEIGER Anelema dolokivikarjääris kaevandamisega kaasnevate keskkonnamõjude eksperthinnangu (töö nr 19/2724) (lisatud taotlusele).</p> <p>Nii KMH aruandes kui eksperthinnangus jõuti järeldusele, et leevendusmeetmete rakendamisel ei avalda kavandatavad laiendused põhja- ja pinnaseveele, keskkonnale ja piirkonna elanikele olulist negatiivset mõju ning see jääb viimaste aastate jooksul kujunenud tasemele. Külgnevas, ettevõttele kuuluvast Anelema ja Anelema II dolokivikarjääris on antud nii vee erikasutusluba kui ka õhusaasteluba. Taotletava Anelema V dolokivikarjääri territooriumil ei ole purustamist, vee pumpmaid ja väljalaske, seega täiendavaid lubasid seal vaja ei ole.</p> <p>Lähimad talud, Matsu ja Uuetooma, jäävad Anelema V dolokivikarjääri mäeeraldise teenindusmaa läänepiirist 35–90 m kaugusele ning karjääri ja majade vahele rajatakse 5 m kõrgune vall. Lisaks on nimetatud talud andnud nõusoleku karjääri taotlemiseks. 2019. aasta Anelema karjääri mõõtmised näitavad, et karjääri pool valli oli mõõdetud müratase 56 dB, mis tähendab, et müratõkkevalli taga ei ole ette näha ülenormatiivset müra mingil juhul. Ülenormatiivne (60 dB) müratase esineb peamiselt töötavate masinate vahetus läheduses, levides maksimaalselt 20 m (ekskavaator, laadur) kuni 40 m (purustisõelur) kaugusele. Tegemist on aastakümneid töös olnud karjääride piirkonnaga ja purustamist Anelema V karjääris ei kavandata, samuti pole laekunud kaebusi kohalikest elanikest. Kuna tegemist on ühele arendajale kuuluvate karjääridega, siis ei viida töid läbi mitmes karjääris korraga ja ei teki kumulatiivset mõju. Seega olukorra muutumist ei ole ette näha ja karjääride töötamisel tekkiv müra ei häiri kohalikke elanikke ka edaspidi. Siinkohal loa taotleja kinnitab, et juhul kui kohalike elanike poolt laekuvad kaebused müratasemete kohta, tehakse vastavad uuringud ja vajadusel leitakse kompromiss tekkiva häiringu kompenseerimiseks.</p> <p>Loa andja on Anelema dolokivikarjäärides määranud leevendusmeetmed kaevandamislubade KMIN-083 ja L.MK/333947 välja andmisel, mille alusel toimuvad pidevalt nõutud seired. Maavara kaevandamise loa taotlejana kinnitame, et jätkame taotletaval mäeeraldisel kaevandamisel kõrge töökultuuri hoidmist ning vastavate leevendusmeetmete rakendamist.</p>
Teave kavandatava tegevusega eeldatavalt kaasneva olulise keskkonnamõju kohta	
Kavandatava tegevuse erisused ja meetmed	

8. Taotluse lisad

Nimetus	Manus
Anelema V dolokivikarjääri graafika	Lisa 12: Anelema_V_dolokivikarjaari_graafika.asice
Põlde kooskõlastus	Lisa 13: Polde_MU_kooskolastus.asice
Matsu kooskõlastus	Lisa 14: kooskolastus_Matsu.pdf
Iirise kooskõlastus	Lisa 15: Iirise_MU_kooskolastus.asice
Järveääre kooskõlastus	Lisa 16: Jarveaare_MU_kooskolastus.asice